

Vana-Võromaa käsitöölaliste 2025 a. jaanuari ümarlaua kokkuvõte

Toimus 15.jaanuaril 2025 **Võru Ideekojas aadressiga Vabaduse 12/2, Võru** kell 14.00- 16.45

Arutelu juhatas Vilve Oja, memo pani kirja Külli Eichenbaum.

Kohal olid: Reet Pettai, Liivi Liinamägi, Tiina Bahmatšev, Heli Viks, Merike Rebane, Ahti Parijõgi, Helle Laanpere, Piia Suvi, Kerli Hollo, Keiu Einla, Külli Eichenbaum, Aigi Pall, Vilve Oja.

PÄEVAKORRAS:

- Vaatame tagasi olnud aastale ja seame sammud olevasse aastasse
- 2025. aasta tootekonkurss
- Tulevaste õpitubade plaan
- Muud jooksvad küsimused

1. Vilve andis ülevaate eelmise aasta olulisematest tegemistest

Eelmisest aastast võiks välja tuua meie näitused ideekojas (8 näitust), tootekonkurss Minkastki midägi, Kihnus kudumisfestivalil osalemine, Uma Pido, Kangsti pärimuspäeval rahvarõivastesse rõivastumine, Võru Pärimustantsufestivalil töötoad, esinduse suvine müük ja reklaamitegevused (triibivaibad, kindad). Tippsündmus oli käsitöönäitus Tallinnas sept-oktoober. Mardilaadal oli müük üllatavalt hea, ilmselt seepärast, et Helsingis jäi mardilaat ära ja selle võrra oli Tallinnas ostjaid rohkem. Toimus jõulumüük riigikogus, kus me taas ei saanud kohale ise minna, sest meil oli omal jõulumüük avatud. Sel aastal püütakse riigikogu müüki varasemaks korraldada, et jõuaks Tallinnas ära käia enne meie oma jõulumüüki, mis saab olema ilmselt 8-19 detsember. Koolitustega saime regulaarselt alustada sügisel. Õpitubades osalus oli kehvapoolne, mitmed õpitoad jäid ära huviliste puuduse tõttu.

Ka jõulumüügil käis ostuhuvilisi varasemast vähem. Reedale suur tänu – Reet kaunistas jõulude ajaks esinduspoe aknad! Kes võtab selle toreloomingulise töö enda peale 2025 aastal? Vaja oleks juba praegu see paika panna, et sügisel ei tuleks see kuidagi ootamatult 😊.

Oluline teadmine käesoleva aasta Võru pärimustantsu festivali kohta: tänavu on Võru pärimustantsul eelpidu suuremale juubelile 2026, eelpeo sündmused toimuvad 21.-23. augustil.

2. Tootekonkurss 2025.

Teema keskenduks taas rahvarõivastele, ERKL-i aastateema on ka sel aastal rahvarõivas ruudus. Aga meie konkursile on vaja lühikest ja kõnekat pealkirja, soovitavalt võro keeles. Seni pole ühtki kandvat ideed tekkinud. Keeruline on pealkirja siduda rahvarõivaste temaga. Kirjade-mustrite teema on juba olnud (Kirjun om väke). Kui vaid rahvarõivastele keskenduda, jääb meil saak väheseks, sest rahvarõivaste teemat valdavad vähesed. Oleks tarvis just meie kandi eripära väljendavaid tooteid/meeneid juurde luua – see on konkursside eesmärk.

Kohalolijad pakkusid variante ja ideid:

- ✓ perimüse perrä
- ✓ tegejä tege tühäst tükü

- ✓ rahvarõivas raamist vällä, /kirstust vällä, /kastist vällä
- ✓ vannamuudu vahtsõtviisi
- ✓ vanast vagivahtsõs
- ✓ vanarahva oskused tänapäeva
- ✓ üts ummamuudu asi

Lähiajal tuleb pealkiri paika saada ja hakata konkurssi ette valmistama.

3. Tulevaste õpitubade planeerimine.

Ideid õpitaredeks tuli meistrilt:

Kaltsulõikuse opitarõ – mõeldes vaibakudujatele, kes teevad taaskasutuse materjalidest vaipa. Vaipa võib ka heegeldada kaltsuribadest – sellinegi õpitare võiks olla (mis nipid on vaiba heegeldamisel, et vaip ei jääks kusagilt nn lokkima).

Munapühad tulemas: sellega seos võiks teha pihujänese meisterdamise opitare (Helle?)

Raamatuaasta puhul mõni paberitöö õpitare, kas oleks tarvis teha raamatutele omanäolisi järjehoidjaid?

Punutised on jätkuvat populaarsed (õpitoa osas kõnelda Sirje Hainasega)

Lapitöö tarkused algajatele, aga miks mitte ka järjest õpitoa kaupa tutvustada erinevaid lapitöötehnikaid edasijõudnutele. Vahtseliina omad saaksid ehk juhendada?

Portselani maalimine – kas võiksid Helle ja Ragna seda juhendada?

Kevadel vihmaste-poriste ilmadega, kas võiks olla huvi kalosside maalimise vastu nt aprillis? Merike saaks ehk juhendada.

Rahvarõivastega seoses helmekee (kaalakõrra) valmistamise töötuba. Selleks vaja meil erinevaid klaashelmeid hankida.

Vitssõle tegemine. Selle juhendajal tuleks kaugemalt kohale sõita.

Vaselistega võiks ka edasi tegelda, sai kunagi õpitoaga alustatud.

Rahvarõivaste tegemise teemal: meil on vaja tegijaid välja õpetada rahvarõivaste tegemise tellimuste täitmiseks: tikkijaid, õmblejaid (hamed, seelikud, suursärgid), seelikurõiva kudujaid, vööde kudujaid, paelte punujad. Alustame ettevalmistusi rahvarõivakooli pika kursuse korraldamiseks meie esinduses – keskenduks just Vana-Võromaa piirkonnale ja huvilised saaksid ehk lihtsamalt osa võtta (pole kaugele sõitmist).

4. Muu info ja teated:

Vana- Võromaa Käsitüü MTÜ sai 8. jaanuaril 2025 maakonna kultuuritöötajate tänuõhtul tunnustusena Eesti Rahvakultuuri keskuse direktorilt Kalle Visterilt tänukirja, millega tänati meid, kui TUBLISID TEGIJAIID mitmekülgse ja pühendumusega tehtud töö eest Vana-Võromaa käsitöötraditsiooni hoidmisel.

Seekordsel tsõõriklaua kokkusaamisel osales Eesti Rahvakultuuri Keskuse Võromaa rahvakultuurispetsialist Aigi Pall, kes tutvustas oma tööd ja soovis käsitöö valdkonna arengutega end kursis hoida, meie võrgustikuga edaspidi jätkata ennekõike info vahendamisel.

Järgmine tsõõriklaud on 12. veebruaril kell 14.00 käsitüüesindüsen.